

B rnu ties bu aizsardz bas komisijas s de

PROTOKOLS Nr.1

R g ,
Skolas iel 28, 6.st va z l

2013.gada 23.oktobr
plkst. 10:00

S di vada:

Ilze Vi e, Labkl j bas ministre

S d piedal s:

Ingus Alliks , Labkl j bas ministrijas valsts sekret ra vietnieks

In ra Dundure, Latvijas Pašvald bu savien bas padomiece b rnu, jaunatnes un imenes
jaut jumos

Krist ne D di a, apvien bas „Latvijas Vec ku forums” koordinatora vietiece

Inete Iel te, biedr bas „Latvijas B rnu forums” valdes priekšs d t ja

Juris Jansons, Latvijas Republikas ties bsargs

Aija K avi a, Inval du lietu nacion l s padomes p rst ve,

Latvijas B rnu un jauniešu inval du sporta feder cijas valdes priekšs d t ja

Krist ne L ce, Ministru kabineta p rst ve starptautiskaj s cilv kties bu instit cij s

Santa L vi a, Vesel bas ministrijas Sabiedr bas vesel bas departamenta direktore

Randa Medne, Jaunatnes konsultat v s padomes p rst ve, biedr bas „Latvijas Mazpulki
priekšs d t ja

Komisijas loceka Jurija Niko enko, dele t p rst ve **Nat lija Mironova**, Iekšlietu ministrijas
Nozares politikas departamenta Politikas pl nošanas noda as vec k referente

Evija Papule, Izgl t bas un zin tnes ministrijas Valsts sekret ra vietiece – Izgl t bas
departamenta direktore

Laila Rieksta-Rieksti a, Valsts b rnu ties bu aizsardz bas inspekcijas priekšniece

Sigita Sni ere, P rresoru koordin cijas centra konsultante

Vaira Vuc ne, nodibin juma „Latvijas B rnu fonds” viceprezidente

Pieaicin tie:

L vija Liepi a, Labkl j bas ministrijas B rnu un imenes politikas departamenta direktore

Ilze Skrodele-Dubrovskā, Labkl j bas ministrijas Soci l s iek aušanas un soci l darba
politikas departamenta direktores p.i.

S d nepiedal s:

Inguna Ebela, biedr bas „Latvijas biedr ba „Gl biet b rnus”” valdes locekle

Laila Medina, Tieslietu ministrijas valsts sekret ra vietiece

S di protokol :

Krist ne Venta -Kittēle, Labkl j bas ministrijas B rnu un imenes politikas departamenta
vec k referente

Darba k r t ba:

1. Komisijas s des atkl šana.
2. Komisijas nolikuma izskat šana un apstiprin šana.
3. Nacion l zi ojuma par ANO Konvencijas par b rna ties b m virz ba.
4. Labkl j bas ministrijas priekšlikumi informat vaj zi ojum "P rskats par b rnu st vokli Latvij 2011.gad " min to probl mu iesp jamiem risin jumiem un tam pl notie valsts budžeta l dzek i:
 - 4.1. rpus imenes apr pe – deinstucionaliz cija;
 - 4.2. B rnu nabadz ba un soci l atstumt ba.

1. B rnu ties bu aizsardz bas komisijas s des atkl šana.**(I.Vi ele)**

I.Vi ele atkl j 2013.gada pirmo atjaunot s B rnu ties bu aizsardz bas komisijas (turpm k-Komisija) s di, kas tiek sasaukta p c ilg ka p rtraukuma. Proti, tas nav dar ts kopš 2009.gada, iemesli tam ir vair ki, bet galven probl ma ir t , ka b rnu ties bu aizsardz ba jaut jumu risin šana tiek uzl kota k šaura Labkl j bas ministrijas atbild ba, nevis k horizont la politika/ ar starpsektori lu pieeju, kas attiec gi nesekm efekt vu probl mu apzin šanu un risin šanu.

Pie š da secin juma non c m ar tad, kad gatavoj m k r t jo informat vo zi ojumu "P rskats par b rnu st vokli Latvij 2011.gad ".

emot v r min to, aicina šoreiz Komisijas darbu organiz t, jomas apl kojot integr ti, ar risin juma pied v jumiem. Ta u gad jum , ja tas neizdosies, ierosina Komisijai atz t, ka t , tom r darbu neturpin s.

2. Komisijas nolikuma izskat šana un apstiprin šana, turpm k Komisijas darba organiz šana.**(I.Vi ele)**

(I.Alliks, K.L ce, L.Liepi a, S.L vi a, I.Iel te, E.Papule, A.K avi a)

I.Vi ele inform , ka ir atjaunots un papildin ts Komisijas nolikums, kas mums šaj s d ir j apstiprina. Jaut , vai ir k di koment ri par Komisijas nolikumu.

K.L ce atz m , ka ministre jau ir uzsv rusi svar g ko – atš ir bu starp šauri sektori lo un „jumta” pieeju un tas ar rlietu ministrijai oti trauc ja, gatavojot Zi ojumu par ANO B rna ties bu konvencijas izpildi Latvij laika posm no 2004.gada l dz 2012.gadam. M speci lists bija zi ojuma izstr des darba grupas vad t js. Ta u, t k M darbinieki nav speci listi tieši b rnu ties bu aizsardz bas un citu iesaist to ministriju kompeten u jom un sadarb b ar šo jomu NVO, tas rad ja gr t bas kvalit at va un savlaic ga zi ojuma sagatavošan .

L dz ar to izsaka priekšlikumu par to, ka Komisija ne tikai izskata nacion lo zi ojumu, bet to ar sagatavo, papildinot Nolikuma 4.1.punkt ar v rdu „sagatavo”.

Saturisk inform cija nacion l zi ojum ir tieši t da pati, k da t ir ikgad j p rskat par b rna st vokli valst .

Mir oti grti sagatavot objektvu informciju šim zi ojumam. Birojs ikdien nestr d ar šiem jaut jumiem p c b t bas un biroja darbiniekam katru reizi j p rliecin s, vai inform cija atbilst paties bai.

L.Liepi a uzskata, ka Komisija noteikti nevar tu b t nacion l zi ojuma sagatavot js. Ierosina, ka Labkl j bas ministrija var tu gatavot ikgad jo p rskatu par b rnu st vokli valst p c t das formas, k ds ir nacion lais zi ojums ANO un tad to visu apkopo reizi piecos gados iesniegšanai ANO.

Vienlaikus aicina Komisijas locek us sniegt viedok us, tostarp sniegt P rresoru koordin cijas centra v ziju par to, k m s šos horizont l s politikas jaut jumus varam lab k risin t, vad t.

L.Alliks nor da, ka šis jaut jums, tom r ir j skata plaš k, proti, k visp r Latvij tiek gatavoti zi ojumi iesniegšanai ANO. Piem ram, Labkl j bas ministrija sagatavo Nacion lo zi ojumu par ANO Konvencijas par personu ar invalidit ti ties b m izpildi Latvij . Savuk rt daž du iemeslu d ANO Konvencijas par b rna ties b m izpildi sagatavot js un koordin t js ir rlietu ministrijas Ministru kabineta p rst vja starptautiskaj s cilv kties bu instit cij s birojs. Jaut jums ir, vai m s par atbild go uzliekam to, kam tas ir vair k piekrit gs atbilstoši zi ojuma saturam vai formai.

L.Iel te uzskata, ka j em ir v r t pieredze, kas bija 90-tajos un 2000 gadu s kum šaj komisij . Proti, Komisija vienoj s par procesu, k tas tiks veikts, tika apzin tas un iesaist tas ieinteres t s puses. Zi ojums tika izskat ts Komisij un tikai tad tika virz ts iesniegšanai vald b u.tml.

Komisija zi ojumu nesagatavoja.

L.Vi ele ierosina, ka š var tu b t sava veida redakcijas kol ija. M var tu šeit kl tien uzdot jaut jumus, atbild gaj m instit cij m, par visiem neskaidriem jaut jumiem. Proti, Komisija nevis sagatavotu Zi ojumu, bet izv rt tu t saturu un pal dz tu M sagatavot nepieciešamo objekt vo inform ciju nacion lajam zi ojumam.

E.Papule piekr t I.Vi eles teiktajam, ka š das Komisijas nesagatavo zi ojumus.

S des dal bnieki apstiprina Komisijas nolikumu (nepapildinot 4.1.punktu ar v rdu „sagatavo”)

L.Vi ele iepaz stina Komisiju ar t s m r iem, uzdevumiem, ministriju kompetenc m informat vaj zi ojum “P rskats par b rnu st vokli Latvij 2011.gad ” min to probl mu risin šanai (prezent cija pievienota pielikum).

V rš uzman bu, ka Komisijas m r is ir pan kt horizont l s politikas „jumta” izpratni - probl mas, kur s ir piemin ts v rds „b rns” nav tikai Labkl j bas ministrijas, vai dažk rt ar Izgl t bas un zin tnes ministrijas kompetence, bet t ir kop g integr t politika. L dz ar to b rnu situ cijas uzlabojums ir iesp jams tikai pie š da ietvara.

Attiec b uz laika grafiku probl mu izskat šanai, inform , ka pied v tais nav strikti noteikts un aicina priekšlikumus par nepieciešamaj m izmai m grafik nos t t Komisijas sekret rei.

L.Liepi a v rš uzman bu, ka probl mas ir daudz, t d ir pl nots diezgan intens vs Komisijas s žu grafiks, proti, uz s di pl nots san kt reizi m nes . Indikat vi ir pl nots, ka Vesel bas ministrijas kompetences jaut jumus var tu skat t novembr . Jaut , vai Vesel bas ministrija tam piekr t.

S.Lvi a nor da, ka ir divi komentāri par prezentāciju. Pirmais, par kompetencēm. Ministre pašs kumminēja, ka Komisijas mērķis ir nodrošināt starpsektoriālu pieeju.

Ja tagad tūkstiski sarakstām kompetences katrai ministrijai, tad nesasniedzam integrāto pieeju. Piemēram, Veselības ministrijai ir ierakstīts, ka tā ir galvenā atbildīgā par bērnu traumatismu, bet tajā pašā laikā zināms, ka ļoti liela nozīme ir arī Satiksmes ministrijai un viņu veiktajām aktivitātēm.

Ierosināpāņemti tikai indikatori un pret sarakstīt visas atbildīgās ministrijas, institūcijas.

Attiecībā uz indikatīvo laika grafiku, norāda, ka Veselības ministrija novembrī nevar sāzīt, bet var tū2014.gada janvārī.

A.Kavi a jautā, vai ir iespējams, papildināt kompetences. Piemēram, jautājums par interešu izglītības bērnēm ar invaliditāti vispārīgā pamāzskolā, tas par dāzīt tikai problēmu aprakstos.

L.Alliks atbild, ka noteikti var papildināt, it paši par tiem jautājumiem, kur ir nepieciešamas kādas rēģistrācijas/intervences.

A.Kavi a sola elektroniski atsūtīt priekšlikumus.

E.Papule norāda, ka, zinot to, ka visi papildinās IZM kompetenci, līdz to darīt apdomāgi, lai var tūuzrakstīt saprātīgūzījumu.

Vienlaikus informā, ka attiecībā uz interešu izglītību papildus finansējums bēz2017.gadā.

L.Liepi a piekrīt, ka visu uzreiz nevar šim atrisināt, tūpēc Komisijā ir jāvienojas par prioritātēm.

L.Alliks vērš uzmanību, ka prezentācijā ministriju kompetences nav saliktas prioritāreģistrācijā. Piemēram, IZM nav galvenā problēma – smēģēt pamāzskolā in jašojuniešu patsvars.

L.Iel te ierosina tagad uz vietās konkrēti jau saskaņot, kur smēģētā nedēģsmā turpmāk tiekamies.

I.Vi ēle aicina neturēt laiku šādām tehniskām lietām un ierosina to darīt elektroniski.

Nol mā:

- Labklājības ministrijai pārskatīt kompetences un izskatāmos jautājumus strukturāli atbilstoši starpsektoriālajai pieejai – norādīt problēmu un attiecīgipretāzīmēt visas atbildīgās ministrijas, institūcijas.

Nosūtīt to Komisijas locekļiem izvērtēšanai un priekšlikumu sniegšanai.

- Komisijas locekļi rakstveidā iesniedz priekšlikumus par nepieciešamajām izmaiņām laika grafikā, nosūtīt tos uz e-pastu: kristine.venta-kittele@lm.gov.lv.

3. Nacionālais ziņojuma par ANO Konvencijas par bērnu tiesībām virzība (K.L ce)

(I.Vi ēle, I.Iel te)

K.L ce informā, ka š. g. 9.jūlijā Nacionālais ziņojums tika apstiprināts Ministru kabinetā. Visu augustu, septembri, oktobri ziņojums tika tulkots, rediģēts un terminoloģiski saskaņots.

22.oktobr tas tika iesniegts ANO un tagad ir j gaida inform cija, kad tas var tu tikt izskat ts B rnu ties bu komitej . Tas var tu orient joši b t p c pusotra gada, bet inform ciju par izskat šanas laiku dal bvalsts sa em apm ram 5-6 m n. iepriekš. Tradicion li ANO B rnu ties bu komiteja uzdod k du jaut jumumu preciz t.

L.Iel te jaut , vai var tu sa emt šo Zi ojumu.

K.L ce atbild apstiprinoši.

Nol ma:

- K.L ce elektroniski nos t s Labkl j bas ministrijai Nacion lo zi ojumu, kas p c tam tiks p rs t ts visiem Komisijas locek iem.

4. Labkl j bas ministrijas priekšlikumi informat vaj zi ojum “P rskats par b rnu st vokli Latvij 2011.gad ” min to probl mu iesp jamiem risin jumiem un tam pl notie valsts budžeta l dzek i.

4.1. rpus imenes apr pe – deinstucionaliz cija (L.Liepi a)

(I.Vi ele, I.Alliks, J.Jansons, K.D di a, E.Papule, L.Rieksta-Rieksti a, I.Dundure, I.Iel te)

L.Liepi a inform par rpus imenes apr pi – deinstucionaliz ciju (prezent cija pievienota pielikum).

Inform , ka rpus imenes apr p uz 2013.gada 1.janv ri ir 8.1 t kst. b rnu, kas patsvar pret b rnu skaitu valst ir sal dzinoši liels. No kop j b rnu skaita, kas atrodas rpus imenes apr p 23% ir iest d s. Pieaug audžu ime u skaits, savuk rt samazin s aizbildn b esošo b rnu skats. B tiski ir apl kot ar to, cik lielas ir iest des, lai var tu run t par to, vai tiek nodrošin ts imeniskai videi pietuvin ts pakalpojums (piem ram, k SOS ciemat). K redzams prezent cij , 12 iest des ir t das, kur s ir l dz 24 b rniem, kas var tu b t viens no m r iem, kuru grib tu sasniegt n kamaj Eiropas strukt rfondu pl nošanas period . 11 iest d s – no 25 l dz 50 b rni un 14 iest des, kur s ir 51 un vair k, kas ir oti daudz un šeit nevaram run t par kaut ko imenisku.

Vienlaikus inform , ka Labkl j bas ministrija nos t ja apjom gu anketu vis m ES dal bvalst m, l dzot sniegt inform ciju par alternat v s apr pes form m. Atbilde tika sa emta tikai no 9 valst m. Turkl t sniegt inform cij nebija piln ga (nebija prec zi atbild ts uz visiem anketas jaut jumiem). Redzam, ka V cij 42% b rni ir instit cij s, protams, šeit vienlaikus j skat s ar tas, cik daudz b rnu var iest d atrasties, Bulg rij – tie ir 39% pat ar visu lielo finansi lo intervenci. Interesants piem rs ir Polija, kur patreiz j perioda Eiropas strukt rfondu l dzek us ieguld ja rpus imenes apr pes reform un l dz ar to vi iem iest d s ir 25 % b rnu; savuk rt no n kamaj pl nošanas period Polija ir paredz jusi ieguld t l dzek us, lai vien iest d neb tu vair k k 10 b rni.

N kotnes solis - turpin t darbu pie audžu ime u kust bas att st šanas, neaizmirstot ar par aizbild u izgl tošanu, atbalsta sist mas pilnveidošanu. Labkl j bas ministrijas n kam gada pl n ir paredz ts izstr d t koncepciju par atbalsta iesp j m audžu imen m un aizbild iem, t.sk., par soci laj m garantij m un par to specializ ciju, kas vair kk rt gi izskan jusi k aktu la nepieciešam ba.

Savukrt otrš bloks par ko j dom , t s ir instit cijas. Tuv ko piecu gadu laik , m s nevaram cer t, ka Latvij b rnu apr pes iest des visp r neb s.

J.Jansons koment , ka izvirz tais m r is ir labs, vien gi akcentu vajadz tu likt uz prevenciju, proti, vajadz tu str d t ar c lo iem.

Ide lais variants, ka b rns var augt sav biolo iskaj imen , protams, neizsl dzot gad jumos, kad objekt vu iemeslu d tas nav iesp jams. N cies secin t, ka pašvald b s oti retos gad jumos ir soci lie darbinieki darbam ar imen m ar b rniem

Jaut , vai ministre piekr t, ka vajadz tu att st t prevenciju.

I.Vi ele piekr t J.Jansona teiktajam par prevenciju un vienlaikus inform , ka Labkl j bas ministrija ir izstr d jusi Profesion l soci l darba att st bas pamatnost dnes 2014.-2020.gadam, kur s ir akcent ta soci lo dienestu k galveno sadarb bas partneru ar valsts iest d m loma. V rš uzman bu, ka šeit atkal ir j run par integr to pieeju un j skat s plaš k, un vienlaikus nor da, ka cer tu uz ties bsarga atbalstu saist b ar demogr fijas veicin šanas paketi.

L.Liepi a, atbildot uz ties bsarga min to, inform , ka ar deinstucionaliz ciju ir j saprot ar pas kumi, kas ir pirms un ar p c rpus imenes apr pes izbeigšān s. Labkl j bas ministrija reform t s apr pes iest des redz k daudzfunkcion lus centrus, kuri str d divos virzienos: 1) sniedz nepieciešamos atbalsta pakalpojumus imen m ar b rniem (prevent vi darbojoties, lai neb tu b rni j iz em no imen m, k ar imen m, kas b rns v l tikai pl no), 2) resursa centrs audžu imen m, aizbild iem.

Ta u tad, ja, str d jot prevent vi, diemž l nav izdevies b rnu atst t biolo iskaj imen un vi š ir non cis apr pes iest d , jo nav izdevies atrast atbilstošu audžu imeni vai aizbildni, mums ir j pilnveido iest žu infrastrukt ra, lai t b tu pietuvin ta imeniskajai videi, k ar j turpina darbs pie „Jauniešu m j s” mode a izveides, lai nodrošin tu, ka b rns ir apguvis nepieciešam s soci l s prasmes un ir sp j gs turpm k darboties patst v gi.

Iest di redzam k Kr zes centru, kur b rns uzturas l dz br dim, kad kr zes situ cija tiek atrisin ta vai ar b rnam, tiek atrasts vi a intereses apmierin t sp j gs apr p t js (aizbildnis/audžu imene). Vienlaikus neizsl dzam ar iesp ju, ka Kr zes centra viet var tu b t profesion l audžu imene, kas str d 24 stundas diennakt . Tas viss ir atkar gs no iesp j m konkr t pašvald b .

Finans jumu sadale tiks administr ta caur pl nošanas re ioniem, tom r tiešais finans juma sa m js b s pašvald bas un NVO. Savukrt ministrija sagatavos metodiku aktivit šu pl nošanai , un finans juma izlietojumam, k ar l dzdarbosies projektu aktivit šu stenošanas uzraudz b .

E.Papule inform , ka ar IZM pl no paredz t pašvald b m strukt rfondu finans jumu, piem ram, dienesta viesn cu izveidei. Jaut , k Labkl j bas ministrija raug s uz to, ka š d k var tu b t ar dienesta viesn ca, lai pašvald b neb tu j ce v l viena jauna ka.

L.Liepi a atbild, ka katrs gad jums j v rt individu li, tom r vienlaikus nor da, ka iesp jams tas neb tu lab kais risin jums, ja v lamies nodrošin t imenisku vidi.

K.D di a nor da, ka ir oti liela robeža starp riska imen m un to, ko m s uzskat m par vidussli ni. Izsaka priekšlikumu att st t atbalsta imenes, k tas ir piem ram, Norv ij . Ir daudz cilv ki kas ir gatavi pal dz , sniegt atbalstu , bet trauc tas, ka nav izstr d ts „r mis”, k šie cilv ki var tu darboties.

L.Liepiņa atbild, ka Labklājības ministrijas nākamgad darba plānā ir pasākums par atbalsta imenes institūta attīstīšanu, izstrādājot metodisko materiālu sociālajiem dienestiem. Regulējums par atbalsta imeni/uzticības personu Bērnu tiesību aizsardzības likumā ir jau noteikts kopš 2006.gada. Mūsdienās šis aktivizētais sociālos dienestus šo resursu izmantot.

K.D. Diāna vērš uzmanību, ka vecākiem nav izpratnes par bērnu tiesību aizsardzības jautājumiem, proti, tiek uzskatīts, ka atbilstošā imenei bērniem. Ieteikums uzlabot komunikāciju šajā ziņā, iestādes vairāk distancējās un to sniegt informācija nav skaidrojoša.

L.Rieksta-Riekstiņa atbild, ka diemžēl situācija, kad bērniem vecāki žurnālistiem pasniedz savu versiju par notikumu, vienmēr iesaistīts iestādes nostāda neizdevīgā pozīcijā un tam nav risinājuma. Neviena iestāde nav tiesīga apspriest imenes situāciju ar žurnālistiem, kaut arī iestāde zina, kā ir patiesā situācija. Žurnālistiem pamatinteres tikai sensācijas. Žurnālistus neinteresē, piemēram, tas, ka konkrētā lietā bērni tiesāties mums ir pierādīts, bet tiesu instancēs tas ir atstāts spēkā.

K.D. Diāna norāda, ka piekrīta minētajiem argumentiem, tomēr vienlaikus uzsver, ka ir jādomā, kā komunikāciju uzlabot.

L.Liepiņa atbild, gadījumā, ja notiek kāds forums, kur tiek diskutēts par šo jautājumu, speciālisti varētu tajā piedalīties, lai šo jautājumu skaidrotu sistēmiski, neizskatot konkrētus gadījumus.

Informācija, ka Komisijas dalībniekiem tiks nosūtīta Labklājības ministrijas apkopotā informācija par bērniem tiesu vienpersoniskajiem lēmumiem, kur var redzēt, kāpēc bērni tiesāties iniciālvā bērnībā imenes tiek izēmi tikai 5% no visiem gadījumiem. Pār šo gadījumu pirms vienpersoniskā lēmuma pieņemšanas, informācija par konkrēto imeni tiek saņemta no policijas, sociālā dienesta, kaimiņiem, veselības aprūpes darbiniekiem u.c.

J.Jansons piekrīta, ka informācija par konkrēto imeni, kas izskan plašsaziņas līdzekļos bieži vien ir sabiezināta. Šis ir jautājums par plašsaziņas līdzekļu tīkās principiem. Esam runājuši ar žurnālistiem, ka viņiem ir jābūt profesionāļiem, lai spētu izvērtēt, vai katrā konkrētā gadījumā, vecāki sniegt informācija ir objektīva.

Jāturpina dialogus ar žurnālistiem un tādā veidā, kas skar bērnu intereses, ir jāceļ arvien augstāki. Ir jābūt tam, kaut kādas izpratnes indikācijas, bet vēl ir tāls ceļš.

L.Allikss norāda, jāvērtē palīdzības kādā NVO, jo uzskata, ka viņa tiesības ir nepamatoti aizskartas, tad pirmkārt, lai šo jautājumu risinātu, viņam ir visas tiesības bērniem tiesāties lēmumu pārskatīt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

I.Ielste lūdz visiem Komisijas locekļiem nosūtīt ANO Konvenciju par bērnu tiesībām, lai varētu pilnveidot darboties.

Lai nodrošinātu Strukturfondus finansēto projektu īlgtspēju, nepieciešams iesaistīt darba devjus un citas kompetentās organizācijas, NVO, kas strādā ar šādām grupām bērniem, risinot sociālās integrācijas jautājumus u.tml.

oti būtiska ir arī speciālistu apmācība.

I.Viēle norāda, ka īlgtspēja ir viena no galvenajām prasībām finansējuma piesaistei.

I.Dundure inform, ka pilnībā atbalsta Eiropas struktūrfondu finansējuma plānojumumu 2015.-2020.gadam. Taču vienlaikus norāda, ka šī kumulatīvā vajadzība veidot infrastruktūru ierosināta, ka ERAF līdzekļiem būt jābūt pieejamiem jau no 2016.gada?

L.Liepiņa inform, šo jautājumu varētu izvērtēt. Patlaban plānots, ka ERAF finansējuma līdzekļi tiks piesaistīti jau no 2017.gada, jo šī kumulatīvā nepieciešamība apzināta vajadzības pašvaldības pakalpojumu nodrošināšanai. Minēto informāciju var iegūt pēc deinstucionalizācijas plāna izstrādes, tādēļ ERAF finansējums tiek piesaistīts jau aktīvajā plānošanas/ieviešanas posmā. Šādu pāreju nodrošināšanu uzsvērs Eiropas Komisija.

4.2. Bērnu nabadzība un sociālā atstumtība

(I.Skrodele-Dubrovskā)

(I.Viēle, J.Jansons, I.Allihs, K.Didiņa, A.Kaķiņa, N.Mironova)

I.Skrodele-Dubrovskā inform par bērnu nabadzību un sociālo atstumtību (prezentācija pievienota pielikumā).

Inform, ka visaugstākais nabadzības riska indekss Latvijā pēc mājokļa īpašnieku veida 2011.gadā ir nepilnsimēns (ar vismaz vienu apgādā esošu bērnu). Nabadzības riska indekss bērniem Latvijā ES kontekstā ir 24.7%, Lietuvai - 24.5%.

Vienam no rādītājiem, kas raksturo bērnu nabadzību ir dzimšanas materiālu nodrošinātība un Latvijā tā ir 33%, savukārt Lietuvai - 16.1%.

Attiecībā uz Eiropas Komisijas rekomendācijām norāda, ka 2012.gadā un 2013.gadā tika ieteikts reformēt sociālās palīdzības sistēmu, lai tā kļūtu efektīvāka un vienlaikus aizsargātu trūcīgākos iedzīvotājus, uzlabot pabalstu adekvātumu un stiprināt pabalstu saņēmēju aktivizācijas pasākumus, lai tādējādi efektīvāk samazinātu bērnu nabadzību. Inform par paveikto rekomendāciju ieviešanai un par plānotajiem pasākumiem 2014.gadā – tiks paaugstināts vecāku pabalsta minimālais apmērs un bērnu kopšanas pabalsta apmērs par bērnu vecumā līdz 1,5 gadiem kopšanu, palielināts valsts uzturlīdzekļu apmērs, valsts apmaksātais brīvdienas ar 3.klases skolniekiem + palielināta valsts dotācija brīvdienām, kā arī vecāku pabalsta saņēmējam, kurš izvēlējies atgriezties darbā (līdz bērnam 1,5 gada vecumam), būs tiesības saņemt 30% no izmaksājamā vecāku pabalsta apmēra, saglabājot bērnu kopšanas pabalstu 171 eiro (120 latu) apmērā.

Inform, ka Eiropas Komisijas Sociālās aizsardzības komiteja ir izstrādājusi Ziņojumu par bērnu nabadzības novēršanu un bērnu labklājības veicināšanu ES. Akcentē, ka ziņojumā viens no galvenajiem uzdevumiem ir minētās, ka bērniem jānodrošina horizontālais jautājums integrācijā ar sociālās politikas. Tāpat būtiski ir nodrošināt pieejamā adekvātiem resursiem un atbalstam, kvalitātiem pasākumiem, kā arī jāsmeļ bērnu līdzdalība sociālās, kultūras, atpūtas, sporta un sabiedriskajās aktivitātēs.

K.Didiņa jautā, vai ir plānoti kādi pasākumi šīs problēmas risināšanai.

I.Viēle atbild, ka nākamajā gadā straužāk tiek palielināts valsts uzturlīdzekļu apmērs, un šis atbalsts tiek vērtēts tikai vienu daļu no viena vecāka imēna, proti, tas, kuram ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus no Uzturlīdzekļu garantiju fonda. Vienlaikus norāda, ka attiecībā uz pašreizējo politiku, virzienu par atbalstu viena vecāka imēna, izdalot to kā pašreizējo grupu ar noteiktām privilēģijām, šī nav ideja, ko izdarīt.

I.Alliks inform, ka, ja viens vec ks ir miris, tad tiek izmaks ta apg dneika zaud juma pensija N kamaj gad tiks preciz ts likums „Par Iedz vot ju ien kuma nodokli”, lai pie noteikta l me a netiktu atcelti atvieglojumus, gad jum , ja b rns sa em apg dneika zaud juma pensiju. Vienlaikus v rš uzman bu, ka daudz s š d s imen s b rnam ir abi vec ki (viens no vec kiem nav miris) un galven probl ma k pan kt, lai abi vec ki uz emas r pes atbilstoši Civillikum noteiktajam.

I.Skrodele-Dubrovskā nor da, ka tas ir soci lais darbs, kas b tu j veic ar imeni.

I.Vi ele nor da, ka nevar sim ilgstoši izlikties un ignor t nere istr to attiec bu problem tisko jaut jumu, jo 50 % b rni dzimuši nere istr t s attiec b s. Tas ir sarež ts gad jums gan no soci l s pal dz bas sniegšanas, jo nav skaidrs, kam šo pal dz bu sniegt, k ar kr z s un attiec bu sarež jumos pamat vismaz k aizsarg ti ir b rni un sievietes. Cerams, ka šo sarež to jaut jumu ar Komisijas pal dz bu var sim kaut k m in t risin t.

J.Jansons inform , ka par partnerattiec bu re istr ciju 2011.gad tika sniegtas rekomend cijas Parlamentam, ierosinot groz t k dus 12 ties bu aktus. Diemž l akt va r c ba no likumdev ja puses šaj jom nav.

L dz sniegt koment ru par n kam gada tr s galvenajiem so iem, lai uzlabotu b rnu situ ciju valst . Redzam, ka situ cija daudzu gadu garum strauji neuzlabojas.

I.Vi ele atbild, b tiski ir tas, ka no n kam gada tiks palielin ts neapliekamais minimums par apg d b esošu personu, palielin ta minim l alga, t pat ar asistenta pakalpojuma nodrošin jums person m ar invalidit ti, tiks palielin ts valsts soci l nodrošin juma pabalsts person m ar invalidit ti, k ar strauj k palielin ts valsts uzturl dzek u apm rs.

J.Jansons piekr t, ka tie ir uzlabojumi, bet vienlaikus ir j em v r tas, cik re li izmaks ikdiena un vai šie palielin jumi, kas ir pl noti tieš m uzlabos situ ciju.

I.Vi ele atbild, ka izdevumus var pl not atbilstoši ie mumiem un diemž l valsts budžet nav vair k l dzek u šiem m r iem.

A.K avi a jaut , vai nabadz bas indeksa r d t ju sarakst ir ar atseviš s r d t js par imen m, kur s ir b rs ar invalidit ti.

I.Skrodele-Dubrovskā atbild, ka nav.

A.K avi a attiec b pie EK rekomend ciju stenošanu, v rš uzman bu, ka ir probl mas, kas saist tas ar izgl t bas proces nepieciešamo m c bu l dzek u nodrošin šanu b rniem ar invalidit ti.

L.Liepi a ierosina, ka šis var tu b t viens no starpsektori lajiem jaut jumiem, kuru var tu k d nos d m izskat t.

N.Mironova l dz r p gi izv rt t kompetences, atbild bas.

I.Vi ele aicina visus elektroniski ies t t savus priekšlikumus Komisijas sekret ram uz e-pastu: kristine.venta-kittelle@lm.gov.lv.

N kam s s des laiks tiks izzi ots.

S di sl dz plkst. 11.50

Pielikum :

1. Prezent cija „B rnu ties bu aizsardz bas komisijas m r is, uzdevumi, darb bas pl ns”.
2. Prezent cija „ rpus imenes apr pe – deinstucionaliz cija”.
3. Prezent cija „B rnu nabadz ba un soci l atstumt ba Latvij ”.

Komisijas priekš d t ja

I. Vi ele

Protokol ja

K.Venta-Kittele